

Р Е Ш Е Н И Е

№ 143

С о ф и я , 16 юли 2015 г.

В И М Е Т О Н А Н А Р О Д А

ВЪРХОВНИЯТ КАСАЦИОНЕН СЪД на Република България, ПЪРВО наказателно отделение, в съдебно заседание на 25 м а р т 2015 година в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: НИКОЛАЙ ДЪРМОНСКИ
ЧЛЕНОВЕ: БЛАГА ИВАНОВА
РУМЕН ПЕТРОВ

при секретар Мира Недева
и в присъствието на прокурора Антони Лаков
изслуша докладваното от съдията Николай Дърмонски
наказателно дело № 314/2015 година.

Касационното производство е образувано по касационен протест на Апелативна прокуратура – В., по касационна жалба на повереника на частните обвинители и граждански ищци С. С. К. и М. У. М., действаща лично и като пълномощник на М. М., Р. М. и К. М. адв.Г.К. от АК-В. и по касационна жалба от подсъдимия Й. С. П. от В., в момента в затвора във В., имащи за предмет въззивна присъда № 9 от 02.12.2014 г., постановена по ВНОХД № 272/2013 г. от Варненския апелативен съд с наведени всички касационни основания по чл.348, ал.1, т.1-3 от НПК, с разнопосочни искания от страните, но - първите обединени по съществото си с претенцията за ново разглеждане на делото във възобновената му част от друг състав на въззивния съд, а от подсъдимия за пълното му оневиняване.

Прокурорът от Върховната касационна прокуратура поддържа протеста на апелативната прокуратура и жалбата на частното обвинение и моли да бъдат уважени, като оспорва основателността на жалбата на подсъдимия и дава заключение същата да бъде оставена без уважение.

Повереникът на частните обвинители и граждански ищци С. К., М. М., действаща лично и като пълномощник на децата си М., Р. и К. М. (които, редовно уведомени, не вземат участие в касационното производство) адв.Г.К. моли жалбата им да бъде уважена, като поддържа и доводите в касационния протест, а жалбата на подсъдимия моли да бъде оставена без уважение в частта ѝ, касаеща увреждащото доверителите му престъпление.

Останалите частни обвинители и граждански ищци С. Т. П.-Ц., П. Ф. П., Т. Н. С., Р. С. Н., Г. П. У. и Р. П. Ф., редовно уведомени, също не вземат

участие, лично или чрез повереник, в производството пред ВКС и не са изразили становище по подадените протест и жалби.

Подсъдимият Й. П. и защитникът му адв.Д.Д. от АК-В. поддържат оплакванията в касационната му жалба и допълнението към нея и молят да бъде уважена, като оспорват доводите, наведени в протеста и жалбата на частните обвинители и молят те, като неоснователни, да бъдат оставени без уважение.

Върховният касационен съд извърши проверка на атакуваната въззивна присъда в пределите на чл.347 от НПК, като съобрази следното :

С присъда от 14.03.2002 г., постановена по НОХД № 1884/2001 г. от Варненския окръжен съд отговорността на подсъдимия Й. С. П. от В., понастоящем в затвора във В., е била ангажирана за извършени в периода от 16.01.1999 г. в поделение 26800Д-В. до 16.01.2001 г. във В. престъпления по чл.198, ал.1 вр.чл.20, ал.2 от НК, по чл.199, ал.1, т.1 и 2 вр.чл.198, ал.1 от НК, по чл.195, ал.1, т.3, 4 и 5 вр.чл.18, ал.1 от НК, по чл.116, ал.2 вр.ал.1, т.4, 6 и 8 вр.чл.20, ал.2 вр.чл.18, ал.1 от НК и за три престъпления по чл.339, ал.1 и 2 вр.ал.1 от НК, като при условията на чл.54 от НК са му били наложени поотделно наказания лишаване от свобода за различни срокове от 1 година до 12 години и наказание доживотен затвор, а на основание чл.23, ал.1 от НК му е определено общо за съвкупността от престъпления наказание доживотен затвор, което да изтърпи при специален режим в затвор.

На основание чл.59, ал.1 от НК от така определеното му общо наказание е приспаднал срокът на предварителното му задържане от 19.01.2001 г. до влизане на присъдата в законна сила.

С присъдата подс.П. е бил признат за невинен и оправдан по обвиненията му за съучастие със самоубиения се на 01.02.2001 г. като негов съучастник-извършител З. З. за осъществени грабежи на 15.02.1999 г. във В., на 27.10.1999 г. във В., на 25 срещу 26.07.2000 г. в с.К., област В., последният с причиняване на смъртта на германските граждани С. К., А.-М. К. и Я. М. – престъпления по чл.199, ал.1, т.1 и 2 и ал.2, т.2 и 3 от НК и за осъществен на 26.07.2000 г. в района край с.П. д., област Д. палеж на лек автомобил „А.” – престъпление по чл.330, ал.1 вр.чл.20, ал.2 от НК.

Уважени са били предявените от П. П., С. П., Р. Ф., действаща лично и като законен представител на малолетното си дете С. Ф., И. И. граждански искиове, като подс.П. е осъден да им заплати суми от 4000 лв до 10 000 лв за репариране на причинените им неимуществени вреди, ведно със законната лихва от датата на увреждането им до окончателното им изплащане, като исковете в останалите им части до предявените размери от 12 000 лв до 20 000 лв са били отхвърлени като неоснователни.

Отхвърлени изцяло са били исковете, предявени срещу подсъдимия от страна на Т.С., Р.Н. и Г.У. като представляваща търговското дружество „И. У.”- АД за претендираните от тях имуществени вреди от деянията, за които последният е бил признат за невинен и оправдан по съответните обвинения.

Присъдена е била дължимата се държавна такса върху уважения размер на исковете в размер на 1 760 лв, както и направените по водене на делото разноски в общ размер от 2 428,80 лв, в тежест на подсъдимия.

Присъдата е било протестирана от Окръжна прокуратура – В. в оправдателните ѝ части, а именно : по п.1 по обвинението по чл.199, ал.1, т.2 вр.чл.198, ал.1 от НК заради неправилно приложение на материалния закон и заради явна несправедливост на наложеното на подсъдимия наказание с претенцията за осъждане за по-тежко наказуемото престъпление и за завишаване на размера му; по п.3, 4, 5 и 6 от присъдата, с искане за постановяване на нова осъдителна и по тези пунктове присъда; по п.7, 11 и 12 от присъдата с искана корекция на периода на осъществяване на деянията по чл.339, ал.1 и 2 от НК и за завишаване на наложените му поотделно наказания за тях; по п.10 – заради явната несправедливост на наложеното наказание доживотен затвор с искане за завишаването му на доживотен затвор без замяна, което да е и най-тежкото за съвкупността от престъпления наказание, формирано на основание чл.23, ал.1 от НК. Доводите по наведените оплаквания са били доразвити в обширно допълнение към протеста.

Въззивни жалби са били подадени и от поверениците на частните обвинители и граждански ищци П. П., С. П.-Ц. адв.Й.Ч. от АК-В., на И. И. адв.О.А. от АК-В., на С. К. и М. М., действаща лично и като пълномощник на децата си М., Р. и К. М. адв.Г.К. от АК-В., на Р. Н. и Т. С. адв.Й.Ч. и от представляващия дружеството „И. У.”-АД-С. Кр.У. с оплаквания за явна несправедливост на наложеното на подсъдимия наказание за най-тежкото престъпление по чл.116, ал.2 от НК и заниженост на присъдените на първите трима ищци обезщетения, а от последните заради оправдаването му по п.3, 4, 5 и 6 от присъдата с искане за постановяване на нова осъдителна и по така предявените му обвинения и завишаване на определените му поотделно и като общо за съвкупността наказание на доживотен затвор без замяна и за уважаване на исковите им претенции в пълен размер.

Недоволен от присъдата е останал и подсъдимият П., който чрез защитника си адв.П.Д. от АК-В. я е обжалвал в наказателно-осъдителните ѝ части с оплакване за явна несправедливост на наложените му поотделно и по съвкупност наказания с искане за изменянето ѝ и намаляване на размерите на оспорените наказания, съответно постановяване на нова присъда за оневиняването му и по обвиненията по п.9 и 10 от присъдата.

С присъда от 31.01.2003 г. по ВНОХД № 212/2002 г. Варненският апелативен съд е отменил оправдателната първоинстанционна присъда по п.3 – по обвинението по чл.199, ал.1, т.1 и 2 от НК; по п.4 – по обвинението по чл.199, ал.2, т.3 и ал.1, т.2 от НК; по п.5 и 6 – по обвиненията по чл.199, ал.2, т.2 и 3 и ал.1, т.2 от НК и по чл.330, ал.1 вр.чл.20, ал.2 от НК, и по п.11 – по обвинението по чл.339, ал.1 вр.чл.20, ал.2 от НК, вместо което го е признал за виновен по така предявените му обвинения и му е наложил поотделно наказания лишаване от свобода в размер от 4 до 10 години и по п.5 – доживотен

затвор без замяна, като е отменил присъдата по п.1 с преквалификация на деянието по първоначално предявената му по чл.199, ал.1, т.2 от НК и относно размера на наказанието, който от 7 години е завишил на 10 години лишаване от свобода, коригирал е и периода на осъществяване на престъплението по чл.339, ал.1 вр.чл.20, ал.2 от НК, очертавайки го от м.07.2000 г. до 16.01.2001 г. и завишавайки наказанието по п.10 от присъдата от доживотен затвор на доживотен затвор без замяна, определяйки на основание чл.23, ал.1 от НК общо наказание за съвкупността от престъпления, а именно най-тежкото измежду наложените на подсъдимия доживотен затвор без замяна.

Вследствие възприетото за виновността на подс.П. и за деянията, за които е бил оправдан от първата инстанция, нейната присъда е била отменена и в гражданско-отхвърлителните ѝ части, като той е бил осъден да заплати на наследницата на убитите С. и А.-М. К. – на дъщеря им С. К. 16 000 лв, толкова и на М. М., лично за нея, а на трите им от убийтия Я. М. деца М., Р. и К., в нейно лице като техен пълномощник по 15 000 лв за всяко от децата, със законната лихва от 26.07.2000 г. до окончателното им изплащане; той е осъден да възстанови и имуществените вреди от грабежите на Р. Н. – сумата 4 042,40 лв, на Г. У., като представляваща търговското дружество „И. У.“-АД-С. – 9 429,10 лв; завишени са и размерите на присъдените на ищците П. П. и С. П. от 10 000 лв на по 15 000 лв за всеки, а на И. И. – от 4 000 лв на 7 000 лв, със съответните законови последици - лихвата за забава.

В останалата наказателно-осъдителна и гражданско-осъдителна част първоинстанционната присъда е била потвърдена.

Завишени са били размерите на дължимата се държавна такса върху уважените размери на исковете на 4 138,86 лв, като в тежест на подсъдимия са били присъдени още 400 лв направени пред въззивната инстанция разноски.

Против така постановената въззивна присъда са били подадени бланкови касационни жалби лично от подсъдимия П. и от защитника му адв.П.Д., в които лаконично, въпреки ангажираните всички касационни основания по чл.348, ал.1, т.1-3 от НПК, е направено искане за оневиняването му по п.3, 4, 5, 6, 9, 10 и 11 от присъдата, съответно по останалите пунктове – 1, 2, 7, 8 и 12 – намален размерът на наложените му наказания.

Тези оплаквания са били доразвити в допълнения към жалбите, много по-подробно от самия подсъдим, изразявайки несъгласие с доказателствения анализ на апелативния съд, посочвайки многократно съществени нарушения на едни и същи процесуални правила и текстове от ЕКПЧОС, настоявайки за отмяна на въззивната присъда и оневиняването му по значителна част от предявените му обвинения, както и за намаляване на някои от наложените му наказания при отчитане на младостта и самокритичността му.

Върховният касационен съд – П н.о. с решение № 523 от 26.07.2004 г. по н.д.№ 451/2003 г. е оставил в сила обжалваната пред него присъда във всичките ѝ части.

Междувременно, преди обявяване на решението на касационната инстанция, подс.П. подал жалба вх.№ 22926/04 срещу Република България до Европейския съд по правата на човека, по което дело с влязло в сила на 24.04.2012 г. решение на Съда е установено в т.3 - нарушение на чл.3 от ЕКПЧОС относно малтретирането му от полицията и надзирателите през първите два дни от задържането му и в т.5 - нарушение на чл.6 § 1 от същата относно ползването на признания, получени на 19.01.2001 г., което според р.П, § 142 от решението, „само по себе си е нарушило справедливостта на водения срещу него наказателен процес”.

Въз основа на това решение на ЕСПЧ, по искане от 31.05.2012 г. на основание чл.420, ал.1 вр.чл.422, ал.1, т.4 и 5 от НПК на главния прокурор, ВКС – I н.о. с решение № 121 от 04.09.2013 г. по н.д.№ 1152/2012 г., като се е позовал на изложението на ЕСПЧ в § 86, 136, 141 и 142 от решението му, като е споделил доводите в искането и констатациите на Съда за недостатъци в доказателствената дейност по делото, имащи съществено значение за постигане на обективната истина за инкриминираните деяния при осигуряване пълната реализация на правото на защита на подсъдимия е отменил по реда за възобновяване на наказателни дела новата (въззивна) присъда на Варненския апелативен съд от 31.01.2003 г. само в частта ѝ относно отговорността на подс.П. за : грабежите, извършени на 15.02.1999 г. (п.3 от първоинстанционната присъда), на 27.10.1999 г. (п.4 от същата), на 25 срещу 26.07.2000 г. (п.5) и палежа на 26.07.2000 г. (п.6), за незаконното държане на оръжие и боеприпаси в периода 07.2000 г.-16.01.2001 г. (п.7, 11 и 12) и за убийството по чл.116 от НК (п.10 от присъдата) и е върнал делото за ново разглеждане от друг състав на апелативния съд от стадия на съдебното заседание.

По отношение на престъпленията : а) по п.1 от присъдата за грабежа на 16.01.1999 г. във военно поделение 26800Д-В. в местността „Т.”, отменена с присъдата от 31.01.2003 г. по ВНОХД № 212/2002 г. на Апелативен съд-Варна с прилагане на закон за по-тежко наказуемо престъпление по чл.199, ал.1, т.2 вр.чл.198, ал.1 от НК, за което на подс.П. е наложено наказание от 10 години лишаване от свобода; б) по п.2 от същата по чл.339, ал.1 вр.чл.20, ал.2 от НК за придобиване и държане от подс.П. в съучастие като извършител със самоубилия се З. З. без надлежно разрешение на огнестрелни оръжия и боеприпаси за тях - АК-7,62, ПМ 9 мм, 16 бр. патрони за ПМ кал.9/18 и 30 бр.патрони кал.7,62, за което му е наложено наказание от 5 години лишаване от свобода; в) по п.8 от присъдата по чл.199, ал.1, т.1 и 2 от НК за грабеж на 18.12.2000 г. във В., за което на подс.П. е наложено наказание от 12 години лишаване от свобода и г) по п.9 от присъдата по чл.195, ал.1, т.3, 4 и 5 вр.чл.18, ал.1 от НК за опит за кражба от златарски магазин, за което му е наложено наказание от 1 година лишаване от свобода, в които части първоинстанционната присъда от 14.03.2002 г. по НОХД № 1884/2001 г. на Окръжен съд-Варна е потвърдена или променена с присъдата от 31.01.2003 г. по ВНОХД № 212/2002 г. от Апелативен съд-Варна и оставена в сила с решение

№ 523 от 26.07.2004 г. по н.д.№ 451/2003 г. на ВКС – II н.о., не е поискано от главния прокурор, съответно с решение № 121 от 04.09.2013 г. по н.д.№ 1152/2012 г. на ВКС – I н.о. не е допуснато възобновяване на наказателното дело пред въззивната инстанция и в тези части първоинстанционната присъда е в законна сила.

Новото разглеждане на делото от Варненския апелативен съд е протекло по ВНОХД № 272/2013 г., като в изпълнение на указанията на ВКС, продиктувани от цитираното решение на ЕСПЧ и съобразно доказателствените искания на страните по делото, е проведено съдебно следствие и с присъда № 9 от 02.12.2014 г. по ВНОХД № 272/2013 г. Варненският апелативен съд е отменил обжалваната пред него първоинстанционна присъда в частта ѝ, касаеща обвиненията по п.3, 4 и 11 от същата и е признал подс.П. за виновен за извършване на грабежите на 15.02.1999 г. и на 27.10.1999 г. във В., след предварително сговаряне със самоубилия се на 01.02.2001 г. З. З., на чужди вещи и пари от Т. С., Р. Н. и от К. Д., последния като работник в „И. У.”-АД-С., налагайки му наказания от по 10 години лишаване от свобода, както и за това, че на 16.01.2001 г. е държал огнестрелно оръжие – пушка 22 кал., без да има надлежно разрешение за това и му е наложил наказание от 4 години лишаване от свобода, като го е признал за невинен и оправдал държането да е осъществявал преди посочената дата.

Първоинстанционната присъда е изменена в частта ѝ относно п.12, като е признат за невинен и оправдан за част от обвинението му по чл.339, ал.1 от НК за периода на държане на боеприпасите преди 16.01.2001 г.

В останалата част, осъдителна по п.7 и п.10 и оправдателна по п.5 и 6, присъдата е потвърдена.

На основание чл.23, ал.1 от НК на подс.П. е наложено за съвкупността от престъпления най-тежкото измежду тях, а именно доживотен затвор, което да изтърпи при специален режим в затвор.

В частта относно потвърждаване оправдаването на подс.П. по п.5 и 6 от присъдата, както и относно справедливостта на наложеното му по п.10 и общо за съвкупността наказание, новата въззивна присъда на апелативния съд е подписана с особено мнение на член от съдебния състав, подробно изложено към мотивите ѝ.

Присъдата е отменена в гражданската ѝ част досежно предявените искиове от Т. С., Р. Н. и „И. У.”-АД-С. чрез представляващата го Г. У., като подсъдимият е осъден да заплати на Р.Н. сумата от 4 042,40 лв със законната лихва от 15.02.1999 г., на Г. У., като представляваща „И. У.”-АД-С., сумата от 9 267,50 лв с лихва от 27.10.1999 г. за причинени им имуществени вреди от престъпленията по п.1 и 2 от присъдата (въззивната, п.3 и 4 от първоинстанционната), като е изменена относно присъдените на П. П. и С. П. обезщетения за причинени им неимуществени вреди, които от 10 000 лв са увеличени на по 15 000 лв за всеки един от тях, а поради отказ на ищеца И. Д. И. от участие по делото (прието явно като оттегляне на иска) е отменено

осъждането на подс.П. за заплащане на претендираното от този ищец обезщетение на такива вреди и в тази част производството по делото е прекратено. В останалата гражданска част присъдата е потвърдена.

В тежест на подсъдимия са присъдени направените пред въззивната инстанция 1 218,36 лева разноски по водене на делото.

Няма произнасяне по размера на дължимата се държавна такса съобразно уважените размери, съответно коригираните, на исковете за репарирание на имуществените и неимуществените вреди на ищците.

Против тази втора въззивна присъда е подаден касационен протест от Апелативна прокуратура-В. в частта ѝ относно потвърждаване оправдаването на подс.П. за грабежа на 25/26.07.2000 г. в с.К. и палежа на лек автомобил „А.“ (п.5 и 6 от първоинстанционната присъда) с доводи за наличие на касационните основания по чл.348, ал.1, т.1 и 2 от НПК и заради явната несправедливост на наложеното му наказание за опита за убийство на две и повече лица от състава на МВР при изпълнение на службата им (п.10 от присъдата на ОС) с искане за отмяната ѝ в тези части и връщане на делото за ново разглеждане от друг състав на въззивния съд.

Присъдата е обжалвана в същите части (п.5 и 6 от присъдата на ОС) и от повереника на частните обвинители и граждански ищци С. К. и М. М., като пълномощник и на трите ѝ деца М., Р. и К. М. адв.Г.К. с доводи по касационните основания по чл.348, ал.1, т.1 и 2 от НПК, развити в допълнението към нея и с искане за отмяна в тези ѝ части и връщане делото за ново разглеждане от друг състав на въззивния съд, съответно отмяна и в гражданско-отхвърлителната ѝ част досежно търсените от доверителите му обезщетения с искане за тяхното удовлетворяване в пълния размер на предявените от тях искове.

Лично от подс.П. е подадена бланкова касационна жалба, с няколко подробни допълнения към нея, в които конкретизира оплакванията си за неправилното му осъждане с ангажиране на всички касационни основания по чл.348, ал.1, т.1-3 от НПК и искане за отмяна на въззивния съдебен акт изцяло с оправдаване по предявените му обвинения, съответно отхвърляне изцяло на предявените искови претенции на ищците, които счита за погасени по давност.

Доводите на подсъдимия са поддържани и допълнени от защитника му адв.Д.Д. с писмено допълнение към жалбата му и в съдебните прения пред касационната инстанция.

Върховният касационен съд – първо наказателно отделение намира протеста и жалбите за подадени в законоустановения срок, от страни, имащи право на жалба/протест и срещу въззивен съдебен акт, подлежащ на редовна касационна проверка на основание чл.346, т.1 от НПК, поради което за допустими.

Разглеждайки ги по същество, ВКС приема следното :

По касационния протест на Варненската апелативна прокуратура и по касационната жалба на повереника на частните обвинители и граждански ищци С. К. и М. М., лично и в посоченото й качество, адв.Г.К. :

Доколкото в касационната жалба на повереника на частните обвинители и граждански ищци адв.К. наведените доводи са еднопосочни с развитите и в допълнението към касационния протест на Апелативна прокуратура-В., касаещи правилността на въззивната присъда по п.5 и 6 от първоинстанционната присъда, то те следва да бъдат разгледани заедно. Обобщено, по съдържанието си съставляват оплаквания за: неправилност на извода на съда за липса на достатъчно доказателства относно съпричастността на подс.П. към грабежа с убийствата на чуждите граждани Ст.К., А.-М. К. и Я.М. на 25/26.07.2000 г. в с.К., област В. и палежа на лекия автомобил „А. А4”, собственост на първите двама, на 26.07.2000 г. в землището на с.П. д., област Д., свързано с незаконосъобразното изключване от доказателствената съвкупност на обясненията на подс.П., дадени пред съдия на 19.01.2001 г. (споделяйки особеното мнение на члена от съдебния състав) като резултат от употребено полицейско насилие и малтретирането му за постигане на самопризнание; незаконосъобразно игнориране и на показанията на св.Б.Б. от доказателствените средства, както и на изводите на назначената и изслушана в предишното въззивно съдебно следствие одорологична експертиза; липса на всеобхватен и обективен анализ на веригата от доказателства, установени от разследващите преди коментиранията признания на подсъдимия в цитирания разпит, даващи основание за противен на възприетия от мнозинството от съдебния състав извод за липсата на достатъчност и категоричност на фактите за неговото участие в извършване на инкриминираните деяния, включително и в разрез с фактите, приети за установени и довели до осъждането му за престъпления, за които първоинстанционната присъда е в законна сила и задължителна за всички, включително и за решаващия въззивен състав. Заради тези нарушения, очертаващи наличие на касационното основание по чл.348, ал.1, т.2 от НПК, последвано от неправилното приложение и на материалния закон – основание по чл.348, ал.2 вр.ал.1, т.1 от НПК, се претендира за отмяна на атакувания съдебен акт в тази му част и връщане на делото за новото му разглеждане от друг състав на апелативния съд за осъждането на подсъдимия и по тези му обвинения, а от повереника на частните обвинители и граждански ищци – и за уважаване в претендиращия размер на исковите им претенции.

За последователност в изложението си касационният състав намира, че тук е мястото и за отговор на възраженията на подсъдимия П. и на защитника му по коментиранията проблеми относно доказаността на авторството му за осъществяване на тези инкриминирани деяния. А те се състоят в следното: изопачен коментар в протеста и в особеното мнение към мотивите на присъдата на члена от съдебния състав на доказателствата за упражненото насилие върху него с цел изтръгване на признание, манипулиране на обясненията му от св.Б. и от първоначалния му защитник адв.Б., които били несъответни и

противоречащи на установените по делото фактически обстоятелства, поради което се настоява за оставяне в сила (потвърждаване) на въззивното решение (присъда).

На първо място следва да се отбележи ангажимента на България за съобразяване с изискванията на ЕКПЧОС и гарантиране, чрез вътрешното ни законодателство и действията на всички власти, спазването и осигуряване реалното осъществяване на правата на всички граждани, пребиваващи на нейна територия и зависещи от дискрецията на съответните й оправомощени органи. Органите на съдебната власт не са и не може да действат извън тази рамка, а спазването на правата на гражданите по чл.2 и чл.3 от Конвенцията са една от най-чувствителните хипотези, и с основание, към които ЕСПЧ се отнася с особено внимание. То е видно и от цитираното по-горе решение на Съда, свързано и с нарушение на разпоредбата на чл.6 § 1 от ЕКПЧОС, дало и основание за частичното възобновяване на производството по настоящето дело.

Въззивният съд с основание се е съсредоточил върху въпроса дали след задържането му до провеждане на разпита му пред съдия на 19.01.2001 г. подс.П. е бил малтретиран, подложен на полицейско насилие и поставен в унижително положение и по този начин мотивиран да направи признание за участието си в коментираните две деяния с твърде тежки наказателноправни последици за него, което пък е опорочило справедливостта на водения срещу него наказателен процес. Събраните в тази насока данни не са оборили „сериозното съмнение” на ЕСПЧ за неправомерно въздействие върху психиката му и са мотивирали апелативния съд също да заключи, че не следва да ги ползва като годно доказателствено средство. От друга страна, ЕСПЧ, като е отрекъл да има ролята на първа инстанция, е препоръчал „за целесъобразно” изключването им от доказателствената съвкупност и постигане на истината на база на задълбочен анализ на фактите по случая, а това е и в синхрон с разпоредбите на чл.32, ал.2 от Конституцията на РБ и чл.279, ал.4 от НПК, изключващи възможността за осъждане само на самопризнание или на отречено такова, но прочетено по реда на чл.279, ал.2 и 3 от НПК. От друга страна, производното доказателство, каквото е извънсъдебното признание на обвиненото лице, не доказва по несъмнен начин обвинението, а изисква задълбочена проверка за достоверността му. Именно в тази насока от съществено значение е изследването на всички онези факти, които са станали известни или за които е била добита оперативна информация, дала основание за провеждането на съответни процесуални действия от разследващите. От тази гледна точка апелативният съд е изследвал фактите и по другите предявени на подсъдимия обвинения и е стигнал до изводи за осъждането му.

По анализиранията два пункта на обвинението (п.5 и 6 от присъдата на ОС) според настоящия състав на ВКС доказателственият анализ обаче е бил недостатъчен. Според апелативния съд, само изводът за упражнено върху подсъдимия полицейско насилие преди разпита му на 19.01.2001 г. е достатъчен, за да се отрече и доверие на показанията на св.Б., без да ги

съпостави с редицата процесуални действия по разследването, като последица от разкритите от подс.П. факти, някои извършени и с негово участие.

До този разпит са били събрани немалко и важни данни относно : а) по сл.д.№ 1093/99 г. на ОСС-В. е било установена идентичност на гилзите от изстреляните патрони по кучето и във въздуха за препятстване намесата на притеклите се в помощ на св.Д. граждани (СБЕ от 09.11.1999 г., т.5, л.21-22 сл.д.), а те, сравнени при изследването им на 18.01.2001 г.(т.15, л.6-експертна справка по сл.д.№ 1007/01-ОСС-В.), са показали сходство с гилзите, иззети при ОМП на 26.07.2000 г. в къщата на пострадалите К. в с.К., област В. и при ОМП на 16.01.2001 г. при престрелката във В. с полицейския патрул и прострелването на полицаите Ф. и И., впоследствие установени като изстреляни от ПМ, с който съучастникът на подс.П. Зл.З. се е самоубил; б) от ТЕ от 07.12.2000 г. на следите, иззети при ОМП на 26.07.2000 г., се е установило, че те общо са 4, като две от тях са кървав отпечатък от ходила на обувки, при наличие и на кървави „пасажи” с размери, насочващи към номер на ходилото около и над 42 номер на мъжки обувки, като едната от тези (кървавите) следи е била изследвана на 18.01.2001 г. и е показала сходство с иззети на 16.01.2001 г. от дома на сестрата на съучастника на подс.П. Зл.З. св.Р.З.а негови обувки с характерен белег; в) открито е при ОМП на 16.01.2001 г. свидетелството за правоуправление (стар образец) на З., чрез разпити на няколко свидетели е открита връзката между него и подс.П., опитите на последния да продаде лекия си автомобил, търсенето на помощ за укриването му, същият е бил разпознат от полицаите И. и Илиев като единия от нападателите им и е бил обявен за ОДИ, включително и чрез излъчени съобщения по телевизионни медии. Или, разследващите са имали основание да предполагат връзката на подс.П. със съучастника му З., както и с грабежите през 1999 г. и 2000 г. и след беседите между подсъдимия и св.Б. и игнорирания понастоящем разпит пред съдия на 19.01.2001 г. са били предприети издирвателни, а впоследствие са били проведени следствени действия за изясняване на изложените от него факти и проверката им за достоверност.

Така и с негово участие е бил установен тайникът, където се е съхранявало част от оръжието, впоследствие открито при огледите в местността „Д.” и в гориста местност в землището на с.Г. Ч., област В.. Разпознат е фотоапаратът „К.”, иззет от дома на св.Р.З. на 16.01.2001 г. от дъщерята на убитите съпрузи К., както и авто CD-устройството „Б.”, стойка за 5 бр.компакт-диска, 5бр.такива със заявените от нея музикални произведения, намерени при упоменатите огледи в посочената местност. За фотоапарата данни за ползването му е изложила и св.Ж., приятелка на подс.П., но те не са обсъдени от съда. Разпознато е якето, с което е бил при грабежа по п.4 от присъдата на ОС. Потвърдено е заявеното от него, че е въздействано върху ударниците (жилата) на АК-47 и ПМ, предмет на грабежа от военното поделение, с цел да не могат да отлагат сходни следи при следваща употреба с гилзите на предишните местопроизшествия. Последното не е обсъдено и с оглед коментиранията

дактилоскопна следа от подс.П. върху затвора на АК. Факти, които св.Б. към момента на събеседване и към разпита на подс.П. пред съдия на 19.01.2001 г. няма как да е знаел и за които да го е манипулирал.

По време на издирването на подс.П., на 16.01.2001 г. е била събрана справка (т.16, л.90-91 от сл.д.) от РСС-„ВКР и ВП”-В., която го е очертала негативно със склонност към упражняване на насилие, което не е съобразено от СППЕ и от съда. Не е коментиран начинът на действие на двамата съучастници при осъществяване на деянията, предмет на обвиненията, при разпределението на ролите им – в кого обичайно е било оръжието/ята, кой е извършвал фактическите действия, свързани с употребата на сила и на заплашване и за отнемане на вещите, последващото им „пласиране”, което да утвърди съмнението, че освен З., при грабежа на сем.К. е участвало друго лице, а не подс.П.. За такова не се споменава нито от последния, нито има каквито и да е други данни по делото. А това е от значение за извода кой от двамата извършители е предприемал по-решителните действия при овладяване на конкретните ситуации – при забавянето заради опитите да се свалят пръстените от ръцете на св.Н. по настояване на З. (за които П. е твърдял, че дори не е знаел) и за убийството на кучето Й, произвеждането на двата изстрела срещу притеклите се на помощ на свидетелите Д. граждани, заплашването с АП „П.” при грабежа на GSM-апаратите, свързано с действията им при извършваната им проверка от полицейския патрул, прерастнала в престрелка. Подминато е обстоятелството, че къщата на сем.К. в с.К. е в район, където е и вилата на родителите му, както и фактът, че грабежът с убийството им е извършен 3 дни след пристигането на пострадалите чужди граждани в България и как З. би могъл да го знае и планира с някакво друго лице нападението над тях с причиняване на тежкия вредоносен резултат. За постигането на такъв от значение е психологическият „разрез” на двамата посочени от прокурора като извършители, като съдът се е задоволил само с изводите на експертите по СППЕ на подс.П., но не и с тази на З., включително и относно самооценката им за извършените престъпления, след тяхното разкриване и опасността да понесат дължимата им се отговорност, довело до самоубийството на последния. За установяване психическото състояние на З. разследващите от Окръжна военна прокуратура-В. са използвали твърде нестандартен подход при изясняване на причините за самоубийството му – разпитали са съучастника му подс.П. и са се позовали на неговите твърдения, че той е склонен и на убийство при засягане на бизнес начинанията му. Това обстоятелство има значение за умисъла им да ползват оръжията само за сплашване или и да ги употребят по предназначение при усложняване на обстановката, както това се е случило на 16.01.2001 г. при проверката от полицейския патрул, но като именно подс.П. първи е извадил и насочил оръжието си към полицаите, отправил им заповед да лягат и да предадат оръжието си, а при започване на престрелката от св.И. е направил опит да го простреля, което не се е случило поради засечка на АПП.

Очевидно опровергана е била версията за грабеж на скъпия автомобил на пострадалите К., при откриването му запален и установяване собствеността им върху него, като убийството им при фиксираната при огледа в къщата им обстановка следва да бъде свързана с друг мотив и да обясни действията на нападателите. Че те са поне двама следва от броя на употребените оръжия, отложените кървави следи, едната категорично свързваща с деянието З. З., откритите впоследствие ограбени вещи и тяхното ползване или предлагане за продажба. А отношение по тези въпроси имат показанията на св.Пл.П. за СД-плеъра в багажника на колата на подсъдимия, на св.Кр.С. за гумите, джантите и плеъра, на св.С.К. за описаните по-горе вещи. От друга страна, начините на нараняване на пострадалите К. и М., видът на оръжията, с които са простреляни, положението на телата им, включително откритият в ръката на К. газов спрей следва да допринесе при анализа им за отговор на въпроса дали е имало оказана съпротива от тях спрямо нападателите им и да обясни хаотичната стрелба по тавана с АК-47, прострелването от упор със стоп-патрони в гърдите на Ст.К. и тези с автомата в лицето и гърдите на Я.М., както и еднотипните „контролни” прострелвания в главите на тримата пострадали. При анализа на тези обстоятелства следва да се направи извод дали убийството им е била пряката цел на нападателите или е налице ексцес в умисъла им да ги ограбят, като парират съпротивата им чрез заплашване с носеното оръжие. При него се дължи отговор и по въпросите, повдигнати от подс.П. – че за да твърди разказаните при разпита му на 19.01.2001 г. пред съдия факти бил манипулиран от св.Б. и колегата му О., че такива му били разказани от съселаяни, участвали при огледа на местопроизшествието като поемни лица, че ги бил научил от пресата. В тази насока има събрани доказателства, но те не са обсъдени надлежно от съда.

Не без значение са показанията на св.Ж., че по време на приятелството ѝ с подс.П. той не е работел, че е имал средства не само да живее, но и да си купи лекия автомобил „Фолксваген Пасат”, да ѝ прави сравнително скъпи подаръци, като е избягвал отговора на въпросите ѝ за произхода им. Същата е коментирала и ползването от тях на фотоапарата „К.” през м.август 2000 г., впоследствие предаден на З. да снима племенницата си и открит в дома на сестра му на 16.01.2001 г.

С основание съдът е отказал да ползва като доказателствено средство заключението на одорологичната експертиза, при откритите се процесуални проблеми около снабдяването на разследващите със сравнителен материал от подс.П..

Като е приел недостатъчност на косвените доказателства за установяване авторството и вината на подс.П. за извършване на деянията по посочените два пункта от обвинението, съдът е приложил двоен подход. Вместо да подложи на внимателна проверка и оценка на всички относими доказателства и доказателствени средства, на което е наблегнал в решението си и ЕСПЧ (в § 140), същият се е задоволил да се ограничи само с данните от огледа на

местопроизшествието, изводите на СБЕ, СМЕ, ТЕ на веществени доказателства, включително на следите от обувки, пропускатки да включи в коментара си и изследването на посочените по-горе обстоятелства. Изключването от доказателствената съвкупност на обясненията на подс.П. от 19.01.2001 г. не означава, че добитите при проверката на твърденията му доказателства не следва да се анализират съобразно и тези по останалите пунктове на обвинението, които той е потвърдил в редица допълнителни разпити с участието на защитника си адв.С. и съобразно които е поддържал една или друга линия на защита. Във връзка с възражението му, че е бил подведен при този разпит и от защитника си адв.Б. следва да се съобразят молбите от баща му за оттегляне на пълномощията на този защитник поради „липса на компетентност да води делото и до ВКС” и за избора на нов защитник в лицето на адв.С., последвано от промяна в признанията му до пълното отричане на редица съществени обстоятелства според развитието на процеса, за което пък бил посъветван от други участвали по делото договорно избрани негови защитници.

Тези констатации мотивират настоящия състав на ВКС да приеме, че доказателствената дейност на апелативния съд по тези пунктове на обвинението страда от пороци и е в нарушение на изискванията на чл.14 и чл.107, ал.3 и 5 от НПК за обективно, всестранно и пълно изследване на всички обстоятелства от съществено значение за разкриване на обективната истина по делото и налага отмяна на атакувания с протеста и жалбата на частните обвинители въззивен съдебен акт в тази му част и връщане на делото за новото му разглеждане от друг състав на въззивния съд. Възраженията на подс.П. и на защитата му в тази им част намира за неоснователни и следва да бъдат оставени без уважение.

По оплакването в протеста за явна несправедливост на наложеното на подс.П. наказание доживотен затвор за деянието по п.10 от първоинстанционната присъда ВКС ще изложи съображения при отговора за правилността ѝ, с оглед и наведените доводи в неговата жалба против това му осъждане.

По касационната жалба на подсъдимия Й. П. срещу осъждането му по останалите пунктове на обвиненията, във връзка с които е възобновено наказателното дело пред въззивната инстанция :

Настоящият касационен състав намира жалбата за НЕОСНОВАТЕЛНА.

Макар и твърде обстоятелствени, доводите на подсъдимия и на защитника му адв.Д. (последният се спира основно на обвинението по п.10 от първоинстанционната присъда) боравят с отделни фрагменти от събраните по делото доказателства и ползвани доказателствени средства, изолирано от съвкупния доказателствен материал, въз основа на което се претендира за достоверност на променените в хода на процеса твърдения на първия по отделни обстоятелства относно инкриминираните деяния и техните автори,

включително и за които има влязла в сила присъда. От друга страна, доводите по тези спорни обстоятелства са били поставени и на вниманието на двете инстанции по фактите и пред първия касационен състав, по които те са се произнесли. Разликата при новото разглеждане на делото е невъзможността да се ползват признанията на подс.П. при разпита му на 19.01.2001 г. по изложените съображения, а от друга страна, приобщаването на основание чл.279, ал.2 вр.ал.1, т.3 и 4 от НПК (в редакцията в ДВ бр.32/2010 г.) на други негови обяснения, дадени по време на разследването и при първоинстанционното разглеждане на делото, намиращи се в противоречие с тези при новото разглеждане на делото в съдебното следствие пред въззивната инстанция. Повдига се от подсъдимия процесуалният проблем за недопустимост на приложението на чл.279, ал.2 от действащия понастоящем НПК поради липсваща такава законова възможност при отменения процесуален закон, по силата на който инкорпорираните тогава обяснения не е могло да бъдат ползвани в съдебната фаза на процеса. Счита, че те са били дадени със съзнанието за тази им недопустимост, съобразно което е изградил линията си на защита по отделните пунктове на обвинението. Претендира и за доверие на последно дадените му обяснения, като различията с предишните обосновава като повлияни от съветите на защитниците му адв.Д. и адв.Г. (без да ги счита за „грешни“), както и заради измислени от него „хитринки“ за противодействие на становищата на прокуратурата.

Изложените доводи във връзка с чл.279, ал.2 от НПК са били отхвърлени от апелативния съд със съображения относно действието на процесуалните норми занапред съгласно чл.3 от НПК, което е процесуално законосъобразно. С оглед обаче на характеристиката на обясненията на обвиняемия и като средство за защита, освен въвеждането на доказателства, той следва да знае кога те биха могли да бъдат ползвани при решаване на делото в съдебната му фаза. В случая, към момента на тяхното депозиране, макар и в присъствието на защитник, не е съществувала процесуална възможност за прочитането на обясненията на подс.П. във връзка с предявяване на отделните пунктове на обвинението, в които той се е позовал на дадените при разпита му на 19.01.2001 г. и е привнесъл известни корекции, без обаче да е била променена позицията му по повечето от тях, с изключение на п.5, 6 и 10 по обвинителния акт и първоинстанционната присъда. Че това е била избраната от него и защитата му защитна позиция е видно и от настояването за разпита му пред съдия, за да могат някои от тях да бъдат ползвани пред съда, дало отражение в заявеното от него, че е съгласен да отговаря за „действително извършеното“. Фактически тези негови обяснения по никакъв начин не влияят на механизма на осъществяване на отделните деяния, а са насочени към признаване или отричане на авторството му. Именно и в тази светлина те са ценени от апелативния съд, който е извел обстоятелствата относно неговото, но и на З. участие в извършване на престъпленията. Връзката с тях не е само в идентичността на ползваното оръжие (ПМ), но и в описанията на

извършителите, дадени от пострадалите и очевидци на отделните случаи. Вярно е, че по п.3 и 4 от обвинението са били привлечени като обвиняеми други лица, но отпадането на отговорността им не е заради изтръгнатите признания от подс.П., а поради недоказаност на обвиненията срещу тях. И докато жалбоподателят прави свой коментар на доказателствата за всеки отделен случай, съдът ги е анализирал съвкупно и с доказателствата за всички деяния, дало му възможност да отграничи методите на действие на двамата извършители – проследяване на жертвата, моментът на нападението, разпределението на ролите, видът и интензитетът на приложената принуда, видът и начинът на използване на оръжие, трудностите при разкриване на извършителите именно поради липсата на криминалистическа регистрация, включително идентифициране на оръжието, което, като принадлежащо на войскова част, не е подлежало на регистрация с предоставяне на образци от контролни изстрели със съответните боеприпаси.

Настоящият касационен състав намира, че доводите в жалбата на подсъдимия и допълненията към нея, касаещи п.10 от обвинението също са несъответни на събраните доказателства и доказателствените средства. Последно поднесената от подс.П. версия за конфликта с полицейския патрул е насочена към оборване субективната страна на обвинението като престъпление по чл.116, ал.2 от НК с настояване деянието му да бъде преквалифицирано в такова по чл.117 от НК. В тази насока са били множество негови доказателствени искания и съдът е уважил относимите, с което му е дал възможност да реализира в пълен обем правото си на защита. Убедително апелативният съд е възприел заключенията и разясненията на експертите по изслушаните и възприети СБЕ относно техническото състояние и причините за засечка на използвания от жалбоподателя АП „П. 91” (АПП). Те са в синхрон с показанията на полицейските служители И. и И., както и с тези на св.В.Д., последният разпитан на досъдебното производство и пред съдия непосредствено след престрелката. Съдът е изяснил някои несъответствия в показанията на първите двама с оглед на динамичността на ситуацията, в която са се озовали, но като са категорични относно действията на подс.П. по зареждане на АПП, отправените от него реплики, опита му да ги разоръжи и да възпроизведе изстрел, което не се е случило поради засечката на оръжието. Аргументирано е отхвърлена версията му да е предизвикал умишлено същата с оглед „обезопасяване” на АПП, свързано с наблюдаваните от св.Д. действия по отстраняване на засеклия патрон след оттеглянето му от местопроизшествието и възпроизвеждане на неволен изстрел, както и суетенето на двамата извършители дали да се върнат при полицаите, за да си върнат документа за самоличност (за правоуправление) на З., което е нямало как да стане без употребата на оръжията. Без обяснение подсъдимият подминава въоръжаването му с пълен боекомплект от 4 пълнителя, заредени с бойни патрони 9/19 мм, с допълнителни патрони в носената на кръста му чантичка (а З. с два пълни пълнителя за ПМ), което оборва твърдението му, че е носел АПП само за

сплашване на „собствениците на магазина, които биха се появили”. Според обясненията му пред въззивния съд как са предвиждали да преодолеят сигнализацията на СОТ, при неблагоприятно развитие те биха могли да очакват лица от охранителната фирма или полицаи, което обяснява въоръжаването им и носените боеприпаси. Изводите на апелативния съд са в синхрон с доказателствената съвкупност и упреците към доказателствената му дейност по този пункт на обвинението са напълно неоснователни. Правно релевантните факти са били установени изцяло с наличните преки и косвени доказателства и признанието на подс.П. в разпита му на 19.01.2001 г. пред съдия с нищо не е допринесъл за тяхното изясняване и с ползването му не е било ограничено или нарушено правото му на защита. Развитието на конфликта е изяснен от разпитите на полицаите И. и И., на св.Д. и на други очевидци, констатациите при огледа на местопроизшествието и иззетите и изследвани вещевни доказателства, разпознаването на двамата извършители, действията им по заличаване на следите и по укриването им. И докато съучастникът на жалбоподателя П. Зл.З. не е могъл да понесе упреците и на близките си за престъпното им поведение, обективната невъзможност на подсъдимия да се въоръжи заради блокирането на района около с.Г.Ч. от полицейските сили са го принудили да се оттегли и укрие, без средства за по-ефективна защита.

Досежно незаконното придобиване и държане на огнестрелните оръжия и боеприпаси за тях в различно количество и време апелативният съд е ограничил обема на обвиненията, оттам и на относимите факти (което не е протестирано от прокурора), които обаче са установени по несъмнен и категоричен начин – за АК, ПМ и отнетите боеприпаси от военното поделение има влязла в сила присъда, при огледите в землището на с.Г.Ч. по данни именно от подс.П. са открити и иззети оръжията, включително и малокалибреновата пушка, отграничени са вида и количеството на боеприпасите. Установено е кой, кога и как е държал тези оръжия и боеприпаси и няма превратно оценени или игнорирани факти.

Изводимо от горното, ВКС намира, че доказателствената дейност на апелативния съд по тези пунктове на обвинението не страда от визиранията в жалбата на подсъдимия и допълненията й пороци, спазени са изискванията на чл.13, чл.14 и чл.107 от НПК, в пълнота са коментирани относимите доказателства съобразно действителното им съдържание и няма пренебрегнати или превратно оценени, като са получили обоснован отговор и всички доводи на страните по делото по всеки отделен пункт на обвинението. Няма неоснователно отказани доказателства или доказателствени средства, като въпреки засипването му с доказателствени искания от подсъдимия, съдът мотивирано е допуснал и събрал само тези, даващи информация за изясняване на обстоятелствата от кръга на чл.102 от НПК. С това съдът е изпълнил задълженията си по чл.339, ал.2 и 3 вр.чл.305, ал.3 от НПК да изложи по надлежен начин вътрешното си убеждение относно възприетите от него фактически обстоятелства, въз основа на кои доказателствени източници,

отстранил е възникналите противоречия помежду някои от тях, убедително е защитил изводите си защо не възприема твърденията на подс.П. по отделните пунктове на обвинението и ги счита за негова защитна позиция. Поради това ВКС приема, че не е налице касационното основание по чл.348, ал.1, т.2 от НПК за отмяна на атакуваната от него въззивна присъда в тази ѝ част и няма основание за отмяната ѝ и връщане на делото за новото му разглеждане от въззивната инстанция, още по-малко при така установените факти – неговото оневиняване за извършване на инкриминираните деяния.

Не е налице и неправилно приложение на материалния закон във връзка с коментираните престъпления, като е приложен законът, който е следвало да бъде приложен. Следвайки хронологията на деянията, ВКС следва първоначално да коментира престъпленията по чл.339, ал.1 от НК.

По отношение на придобиването и държането без разрешение на огнестрелни оръжия и боеприпаси апелативният съд, от една страна, е стеснил кръга на правно релевантните факти, като не се е съобразил и с тези по влязлата в сила първоинстанционна присъда (п.2 от присъдата на ОС) за АК, ПМ и отнетите по п.1 от обвинението боеприпаси. Престъплението по чл.339, ал.1 от НК се осъществява в известен период от време на трайно установяване на фактическа власт върху огнестрелните оръжия и боеприпаси без надлежно разрешение, т.е. явява се „продължено” престъпление, което не изключва да бъде и „продължавано” престъпление по смисъла на чл.26, ал.1 от НК при придобиване, разпореждане и/или държане на такива през различни периоди от време. През инкриминирания период обаче последната като материалноправна норма е съществувала в редакцията от ДВ бр.62/1997 г. до ДВ бр.92/2002 г., което обяснява разкъсването на обвиненията. От друга страна, утвърдена е съдебната практика относно извършването на такива престъпления в съучастие и възраженията на подс.П. и защитата му за приложението на чл.26, ал.1 от НК са законово неоснователни, още повече при влязъл в сила съдебен акт за част от престъпната деятелност. Придобиването и държането на оръжията и боеприпасите за тях от съучастниците, всеки един от които е могъл и да ги ползва, дори и само един от тях реално да ги „съхранява” (каквото е становището на жалбоподателя), не води до отпадане на отговорността на останалите, като обемът на отговорността им е въпрос на конкретни обстоятелства при отделните случаи. Стесняването на отговорността на подс.П. от апелативния съд е в негова полза, като в тази част новата въззивна присъда не е атакувана от прокурора и няма основание за влошаване на положението му.

Същото е положението и при поредицата от грабежи през 1999 г. и в края на 2000 г. и опита за кражба през нощта на 15 срещу 16.01.2001 г.(за последните две деяния осъдителната присъда на ОС е в законна сила и не е допуснато възобновяване на делото), опосредено и от деянието по п.5 от обвинението, за което подс.П. е оправдан. Налице са всички обективни и субективни елементи на престъпленията по чл.199, ал.1, т.1 и 2 и ал.2, т.3

вр.чл.198, ал.1 от НК относно упражнената сила и заплашване и отнетите веди при отделните деяния по п.3 и 4 от обвинението. По п.1, 8 и 9 от обвинението първоинстанционната присъда е в сила. Разкъсването на обвиненията според закона при осъществяване на деянията, периода на разследване и внасяне на обвиненията в съда е преодоляно чрез приложението на чл.23, ал.1 от НК, като евентуалното обединяване на деянията би влошило положението на подс.П., след като отмяната по реда за възобновяване на наказателни дела, въз основа на решение на ЕСПЧ, иницирано по негова жалба за нарушения на ЕКПЧОС, което е недопустимо и с което въззивният съд законосъобразно се е съобразил. Друг е въпросът, че е следвало на основание чл.25, ал.1, вр.чл.23, ал.1 от НК да извърши групиране с наказанията, наложени по посочените пунктове на обвинението, по които първоинстанционната присъда е в сила и за които производството по делото не е било възобновено, но това може да се отстрани при новото разглеждане на делото с оглед изхода по делото по подадените основателни части от протеста и жалбата на повереника на частните обвинители и граждански ищци адв.К..

По отношение на п.10 от обвинението съдът правилно и законосъобразно е приел, че действията на подс.П. изпълват с нужното съдържание състава на престъплението по чл.116, ал.2, пр.4-то вр.ал.1, т.4., пр.3-то, т.6 и 8, пр.2-ро вр.чл.20, ал.2 вр.чл.18, ал.1 от НК. Убедително са отхвърлени възраженията на подсъдимия и на защитника му против липсата на общност на умисъла за убийството на полицаите със съучастника му З., като е отхвърлено искането им за преквалификация на деянието му в такова по чл.117 от НК. Пространно съдът е изложил съжденията си от кои действия на подс.П. извлича умисъла му да причинят смъртта на полицейските служители при изпълнение на службата им с причиняване на смъртта на полицай Ф. и сериозното нараняване на полицай И. (стр.48-49 от мотивите към въззивната присъда), с които съображения ВКС се съгласява напълно и няма нужда както да ги повтаря, така и допълва с оглед и изложеното по-горе в настоящето решение. Всъщност, доводите на подсъдимия и защитника му са преди всичко по формиране на вътрешното убеждение на съда по фактите, което е надлежно сторено. В рамките на утвърдените и нововъзприети фактически обстоятелства въззивният съд законосъобразно е приложил материалния закон и няма основание за намеса на касационната инстанция в исканата от жалбоподателя посока.

По оплакванията на подс.П. за явна несправедливост на наложените му поотделно и за съвкупността от престъпления наказания, както и за същото оплакване, но с обратен знак в протеста на апелативна прокуратура-В. за наложеното за престъплението по чл.116, ал.2 от НК и общо за съвкупността наказание доживотен затвор с искане за връщане за налагане на предвиденото за изключително тежки престъпления наказание доживотен затвор без замяна ВКС намира и жалбата, и протеста за неоснователни.

Апелативният съд на първо място се е съобразил с възможните рамки, в които може да определи отделните наказания с оглед инициативата за

въззивното производство по отделните пунктове и за постигне на частично възобновяване на производството по наказателното дело. От друга страна е отчетел всички налични смекчаващи и отегчаващи отговорността на подсъдимия обстоятелства, имащи своето значение за определяне на вида и обема на дължимата му се санкция. С основание е отказано приложението на чл.55 от НК за което и да е от престъпленията, при липса на многобройност или изключителност на което и да е смекчаващо отговорността му обстоятелство или несъразмерност на тежестта и на най-лекото по вид предвидено за съответното престъпление наказание с извършеното от него. Отчетен е обаче фактически дългият период от време на задържане на подсъдимия в местата за лишаване от свобода в изпълнение на влязлата в сила присъда, през който период, освен повишаване на правната си култура, се е изявил и като затворник с висока степен на обществена опасност, включвайки се в опит за бягство от затвора. И ако първо посоченото обстоятелство е дало основание на апелативния съд да се съгласи с определеното му наказание доживотен затвор, то второто сочи, че същият не си е направил необходимите изводи за дължимото му се поведение, за да докаже, че се поправя. Вярно е, че само по щастлива случайност не са били простреляни от подсъдимия полицаите И. и И., но от значение за отговорността му е и реално причиненият вредоносен резултат. Поради това ВКС намира, че няма основание както за намаляване на отделно наложените за престъпленията наказания, така и за преминаване по п.10 от присъдата към най-тежкото по вид предвидено за престъплението по чл.116, ал.2 от НК наказание доживотен затвор без замяна. В тази й част въззивната присъда е правилна и законосъобразна и следва да бъде оставена в сила, а жалбата на подсъдимия и протеста на апелативната прокуратура в тази му част – без уважение.

Атакуваната присъда не следва да бъде отменяна в частта относно приложението на чл.23, ал.1 от НК за съвкупността от престъпления, за които с проверяваната въззивна присъда подс.П. е признат за виновен и следва да бъде потвърдено осъждането му, като при новото разглеждане на делото за общото за съвкупността наказание, ако се достигне до осъждането му и за престъпленията по п.5 и 6 от обвинението, е приложима разпоредбата на чл.25, ал.1 вр.чл.23, ал.1 от НК, включително и за досега оставената в сила част от първоинстанционната присъда. Съответно, следва да се приложи и разпоредбата на чл.25, ал.2 от НК, като се приспадне изтърпяната част от наказанията по двете оставени в сила присъди за част от престъпленията от съвкупността.

По отношение на уважените граждански искове от страна на пострадалите е наведен довод от подсъдимия за погасяването им по давност, което е напълно голословно и незаконосъобразно. Разследването е протекло бързо, обвинението е било внесено в съда, където в законния срок са били предявени исковите претенции от пострадалите и в една или друга част са били уважени или отхвърлени. В хода на възобновеното наказателно производство ищците нито

са имали възможност, нито необходимост да предявяват наново исковете си. Те следва и правилно са приети за висящи до изясняване отговорността на подсъдимия по посочените пунктове. В съответствие с допустимите предели за разглеждане са били уважени и потвърдени онези от тях, за които наказателната отговорност на подсъдимия е надлежно ангажирана, същата представляваща и деликт, чийто последици подлежат на възстановяване. ВКС не намира основание за корекция в размера на присъдените за обезщетения за имуществени и неимуществени вреди на ищците суми и жалбата на подсъдимия и в тази ѝ част следва да бъде оставена без уважение.

По отношение на исковете от страна на С.К. и от М.М., лично за нея и като пълномощник на трите си деца въззивната присъда следва да бъде отменена и делото върнато за ново разглеждане и в тази му част от въззивния съд от друг негов състав.

При новото разглеждане на делото следва да се отстрани и пропуска за привеждане на размера на дължимата се държавна такса в съответствие с уважените размери на исковете, досега и при евентуално уважаване на горепосочените.

Водим от гореизложените съображения и на основание чл.354, ал.1, т.1 и 4 вр.ал.3, т.2 от НПК Върховният касационен съд – първо наказателно отделение

Р Е Ш И :

ОТМЕНЯ присъда № 9 от 02.12.2014 г., постановена по ВНОХД № 272/2013 г. от Варненския апелативен съд само в частта ѝ, с която е потвърдена присъдата от 14.03.2002 г. по НОХД № 1884/2001 г. на Варненския окръжен съд досежно оправдаването на подсъдимия Й. С. П., със снета по делото самоличност, по обвиненията по чл.199, ал.2, т.2, пр.1-во и т.3 и ал.1, т.2 от НК и по чл.330, ал.1 вр.чл.20, ал.2 от НК за извършени на 25 срещу 26.07.2000 г. в с.К., област В. грабеж с убийство и за палеж край с.П. д., област Д. по п.5 и 6 от обвинението, както и в частта, с която е потвърдено отхвърлянето на гражданските искове на С. С. К. и на М. У. М., лично за нея и като пълномощник на трите си деца М., Р. и К. М. и в тези части **ВРЪЩА ДЕЛОТО** на въззивния съд за новото му разглеждане от друг негов състав от стадия на съдебното заседание.

ОСТАВЯ В СИЛА присъдата в останалата част.

ПРЕДСЕДАТЕЛ :

ЧЛЕНОВЕ :